

ADVIES

SLACHTOFFERZORG VLAANDEREN

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be - T +32 2 209 01 11 - E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg	
Adviesvrager	Zuhail Demir - Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme	
Ontvangst adviesvraag	20 maart 2023	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 18 april 2023 (bij consensus)	
Contactpersoon	Annemie Nys	anys@serv.be

1 Advies

2 Op 20 maart 2023 ontving de Vlaamse Raad WVG (hierna: de raad) een adviesvraag over het ont-
3 werp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale
4 Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg. De adviesvraag is binnen de raad be-
5 handeld door de Intersectorale kamer en werd bij consensus goedgekeurd op 18 april '23.

6 **Situering**

7 Op 7 april 1998 werd het eerste samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg ondertekend tus-
8 sen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap. Dit akkoord werd bekrachtigd op 11 april
9 1999 en sindsdien niet meer gewijzigd. Het huidige voorstel voor een samenwerkingsakkoord is
10 gebaseerd op de tekst van het akkoord uit 1998, maar is volledig herzien vanuit het perspectief
11 van het slachtoffer.

12 In tegenstelling tot het oude akkoord, waarbij de focus lag op de taken en opdrachten van de
13 klassieke triade binnen slachtofferzorg ((slachtofferbejegening van politie, slachtofferhulp van
14 CAW en slachtofferonthaal van de justitiehuisen), wordt bij het nieuwe akkoord uitgegaan van de
15 behoeften en beleving van het slachtoffer zelf. Daarnaast houdt het nieuwe akkoord rekening
16 met de bevoegdheidsoverdracht van de dienst slachtofferonthaal van de justitiehuisen en heeft
17 het als doel de structurele samenwerking inzake slachtofferzorg op het Nederlandse taalgebied
18 te bevorderen.

19 **1. Algemene appreciatie**

20 De actualisatie van het samenwerkingsakkoord rond slachtofferzorg in Vlaanderen heeft als doel
21 een verbeterde structurele samenwerking tot stand te brengen tussen de verschillende machts-
22 niveaus die belast worden met het slachtofferbeleid. Het nieuwe akkoord legt de focus op de be-
23 leving van het slachtoffer. Deze vernieuwing is een positieve ontwikkeling voor de bescherming
24 en ondersteuning van slachtoffers van strafbare feiten, zeker gezien de complexe bevoegdheids-
25 verdeling binnen de federale staatsstructuur. De raad stelt ook tevreden vast dat het vernieuwde
26 samenwerkingsakkoord oog heeft voor zowel de zorg voor slachtoffers in het algemeen als voor
27 slachtoffers met specifieke kwetsbaarheden, zoals vereist door de EU-richtlijn van 2012.

28 Er wordt binnen het samenwerkingsakkoord terecht veel aandacht besteed aan de verschillende
29 overlegorganen die verantwoordelijk zijn voor de operationele uitvoering en opvolging van de
30 overkoepelende afspraken in het akkoord. Wat betreft de oprichting van de Vlaamse commissie
31 slachtofferzorg kan worden gesteld dat dit een zeer positieve ontwikkeling is en een lacune op-
32 vult die is ontstaan sinds het verdwijnen van het nationale forum voor slachtofferbeleid. Verder

33 bevat het samenwerkingsakkoord ook heldere bepalingen voor de rol, taken en procedures van
34 de arrondissementale raden, maar het is van groot belang dat deze consistent in de praktijk wor-
35 den uitgevoerd. Helaas komen de raden in veel regio's niet meer bijeen of worden ze ingezet
36 voor andere doeleinden dan slachtofferzorg. Om ervoor te zorgen dat de ambitieuze doelen van
37 het samenwerkingsakkoord niet alleen op papier blijven bestaan, is het van groot belang dat de
38 Vlaamse commissie slachtofferzorg voldoende toezicht houdt op het werk van de arrondisse-
39 mentele raden.

40 2. Artikelsgewijze opmerkingen

41 In dit hoofdstuk worden enkele opmerkingen bij verschillende artikelen van het samenwerkings-
42 akkoord geformuleerd.

43 **Hoofdstuk 4. Verbintenissen**

44 Afdeling 2: Opleiding

45 **Artikel 8 §2 en §3.:** Betreffende het bieden van kwalitatieve vervolgoopleidingen is het zinvol dat
46 er nagedacht wordt over een frequentie van vervolgoopleiding. Er wordt met een uiterst kwets-
47 bare groep gewerkt waar er een verhoogd risico is op trauma. Het is hierbij van belang goed op
48 de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en meest gepaste (gespecialiseerde) interventies. **De**
49 **raad stelt voor om de frequentie van vervolgoopleidingen in de memorie van toelichting op**
50 **te nemen.**

51 Afdeling 5. Toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod

52 **Artikel 11:** In dit artikel verbinden de bevoegde overheden zich om mee te werken met be-
53 staande en nieuwe praktijken die de samenwerking bevorderen en als doel hebben toegankelijke
54 zorg te voorzien. Het is te adviseren dat de overheden zich ook verbinden om **voldoende toe-**
55 **gankelijke slachtofferzorg te voorzien en te waarborgen**, en dit op basis van kwalitatieve en
56 kwantitatieve analyse en in samenspraak met de betrokken actoren.

57 **Hoofdstuk 5. Opdrachten van de bevoegde actoren**

58 Afdeling 2. Dienst slachtofferhulp

59 **Artikel 22:** Het aanbod van de dienst slachtofferhulp van het CAW moet voldoen aan het be-
60 roepsgeheim. Om duidelijkheid te bieden, dient het als zodanig te worden benoemd in plaats van
61 te spreken over vertrouwelijkheid.

62 **Hoofdstuk 6: Overlegstructuren**

63 Afdeling 1. Arrondissementeel niveau

64 **Artikel 31:** De raad vindt het een goede zaak **dat de arrondissementele raden ad hoc of struc-**
65 **tureel kunnen uitgebreid worden naargelang het onderwerp van de vergadering en op uit-**
66 **nodiging van de voorzitter.** De openheid die gegeven wordt om lokale experts/actoren uit te
67 nodigen biedt de mogelijkheid om gespecialiseerde hulpverleners actief te betrekken wanneer
68 gewenst en/of noodzakelijk.

69 Afdeling 2. Niveau van de arrondissementsafdeling

70 **Artikel 33:** Per arrondissementsafdeling wordt een netwerk slachtofferzorg opgericht. Om ver-
71 snippering te voorkomen, is het wenselijk dat de **werking van dit netwerk nauwgezet wordt**
72 **afgestemd op reeds bestaande netwerken, met name in gevallen waarbij dezelfde actoren,**
73 **zoals de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) en justitiehuizen, betrokken zijn.**

74 Afdeling 3. Vlaams niveau

75 **Artikel 36:** Er wordt een **commissie slachtofferzorg** opgericht, waarin alle betrokken overheden
76 en actoren, waaronder de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW), zetelen. Gezien de specifieke
77 aandacht die in het akkoord wordt besteed aan slachtoffers van seksueel geweld, is het **aanbe-**
78 **volen om vertegenwoordigers uit de gespecialiseerde zorg (of volksgezondheid) bij deze**
79 **commissie te betrekken.** Het betrekken van de (gespecialiseerde) zorgsector in dit proces lijkt
80 bovendien ook vanuit het oogpunt van traumabehandeling verstandig.

81 **Artikel 37** van het samenwerkingsakkoord benadrukt de proactieve en outreachende aanpak die
82 alle diensten slachtofferzorg dienen te hanteren bij het aanbieden van hun diensten aan slachtof-
83 fers. Dit sluit aan bij de werkingsprincipes zoals uiteengezet in artikel 6 §1. Om deze aanpak te
84 concretiseren, zal de Vlaamse commissie slachtofferzorg een gezamenlijk referentiedocument en
85 methodologie uitwerken. Dit referentiedocument is van essentieel belang voor een uniforme
86 operationele toepassing van het akkoord en is in lijn met de vereisten van artikel 8.5 van de Euro-
87 pese richtlijn¹, waarin wordt bepaald dat de beschikbaarheid van slachtofferzorg niet afhankelijk
88 mag zijn van de bereidheid van een slachtoffer om aangifte van een strafbaar feit te doen bij een
89 bevoegde autoriteit. **Gezien het gebrek aan outreachende praktijken ten opzichte van**
90 **slachtoffers in Vlaanderen, is het voor de raad noodzakelijk om deze praktijken te ontwik-**
91 **kelen en prioriteit te geven aan het opvullen van deze leemte.**

---

¹ Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten.